

POWIATOWY URZĄD PRACY
w Otwocku

ul. Górna 11, 05-400 Otwock, tel. (22) 779 37 14, fax. (22) 779 37 14 w.200, e-mail: waot@praca.gov.pl

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie otwockim w 2017 roku

Otwock, kwiecień 2018

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.....	4
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	17
3. Analiza umiejętności i uprawnień.....	21
4. Analiza rynku edukacyjnego.....	25
4.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.....	32
5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw.....	33
6. Prognoza lokalnego rynku pracy.....	49
Podsumowanie.....	61
INFORMACJA SYGNALNA.....	65
Spis tabel.....	67
Spis wykresów.....	68
Spis załączników.....	68

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest narzędziem wykorzystywanym przy planowaniu działań prowadzących do osiągnięcia równowagi na lokalnym rynku pracy. Jest źródłem danych o poziomie popytu i podaży na rynku pracy.

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20.04.2014 roku „o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” (Dz. U. z 2017 poz. 1065 z póź. zm.) opracowanie analiz dotyczących rynku pracy w tym prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwia:

- pozyskanie istotnych informacji odnośnie struktury bezrobocia,
- potrzeb kadrowych pracodawców,
- służby koordynacji szkoleń bezrobotnych,
- stanowi podstawę do kształtowania oferty edukacyjnej (ze szczególnym uwzględnieniem szkół zawodowych).

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych bazuje w głównej mierze na danych gromadzonych w systemie Syriusz – o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejscach pracy, miejscach aktywizacji zawodowej, danych o ofertach pracy podmiotów publicznych, danych o ofertach publikowanych w Internecie, danych Systemu Informacyjnego Oświaty MEN, GUS (BAEL, badanie popytu na pracę), danych ze źródeł pierwotnych uzyskanych w ramach badań kwestionariuszem.

Raport dotyczący monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie otwockim w 2017r. został sporządzony w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu „ Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy „ zamieszczone na stronie internetowej : <http://instytut.inse.pl/monitoring/>

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

1.1. Analiza sytuacji na rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Otwocku obejmuje swoim zasięgiem osiem gmin: *Otwock, Józefów, Karczew, Wiązowna, Celestynów, Osieck, Kołbiel oraz Sobienie-Jeziory*.

Powiat otwocki zajmuje powierzchnię 615,09 km kw., którą zamieszkuje 123.443 mieszkańców .

Według stanu na dzień 31.12.2017r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Otwocku wynosiła 2399 osób. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku była niższa o 396 osób, tj. o 14,2%.

Tabela 1. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach

Gminy	Stan na 31.12.2016		Stan na 31.12.2017		Wzrost / spadek		
	Liczba bezrobotnych ogółem		Liczba bezrobotnych ogółem		bezrobocia		
	w liczbach bezwzględnych	% do ogólnej liczby bezrobotnych	w liczbach bezwzględnych	% do ogólnej liczby bezrobotnych	w liczbach bezwzględnych	% do ogólnej liczby bezrobotnych	% do ogólnej liczby bezrobotnych z danej gminy
Otwock	1177	42,1	992	41,3	-185	-6,6	-15,7
Józefów	407	14,6	356	14,8	-51	-1,8	-12,5
Karczew	349	12,5	333	13,9	-16	-0,6	-4,6
Wiązowna	257	9,2	202	8,4	-55	-2,0	-21,4
Celestynów	262	9,4	216	9,0	-46	-1,7	-17,6
Kołbiel	149	5,3	113	4,7	-36	-1,3	-24,2
Osieck	71	2,5	73	3,1	+2	+0,1	+2,8
Sobienie-Jeziory	123	4,4	114	4,8	-9	-0,3	-7,3
RAZEM	2795	100	2399	100	-396	-14,2	x

W strukturze bezrobotnych na koniec grudnia 2017r. było zarejestrowanych 1097 kobiet, tj. o 201 mniej w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego 15,5%.

Prawo do zasiłku posiadało ogółem 385 osób bezrobotnych, tj. o 68 osób więcej w stosunku do końca 2016r.

Jak wynika z danych statystycznych, według stanu na koniec grudnia 2017r. stopa bezrobocia w powiecie otwockim kształtowała się na poziomie 4,9%. W odniesieniu do grudnia 2016r. nastąpił spadek tego wskaźnika o 1,1 punktu procentowego.

Porównanie stopy bezrobocia na koniec 2015 - 2016 roku zawiera poniższa tabela.

Tabela 2. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2016r. i 2017r.

STOPA BEZROBOCIA		
	31.12.2016	31.12.2017
Polska	8,2	6,6
Województwo mazowieckie	7,1	5,6
Powiat otwocki	6,0	4,9

W populacji osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP na koniec grudnia 2016r i na koniec grudnia 2017r. w powiecie otwockim znajdowały się niżej wymienione kategorie.

Tabela 3. Struktura i wybrane kategorie bezrobotnych (ogółem)

Wyszczególnienie	PUP ogółem	
	stan na 31.12.2016r	Stan na 31.12.2017r
1. Liczba osób bezrobotnych ogółem, z tego	2795	2399
1.1. poprzednio pracujące, w tym	2430	2158
1.1.1. Zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	229	137
2. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	2338	1974
2.1. Osoby do 30 roku życia	634	499
2.1.1. w tym osoby do 25 roku życia	313	247
2.2. powyżej 50 roku życia	950	817
2.3. długotrwale bezrobotni	1278	1105
2.4. bez kwalifikacji zawodowych	994	836
2.5. bez doświadczenia zawodowego	487	357
2.6. niepełnosprawni	133	102
3. Inne kategorie		
3.1. kobiety	1298	1097
3.2. zamieszkali na wsi	989	824
3.3. z prawem do zasiłku	453	385
3.4. osoby do 12 miesięcy po ukończeniu nauki	128	77

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określiła kategorie bezrobotnych zaliczanych do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Katalog osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy był kilkakrotnie modyfikowany przez ustawodawcę. Nowelizacją ustawy z dnia 27 maja 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 598) ustawodawca pozostawił dotychczasowe trzy kategorie, a mianowicie długotrwale bezrobotnych, bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych niepełnosprawnych i wprowadził cztery nowe kategorie, tj. bezrobotni do 30 roku życia, bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, bezrobotni posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia, bezrobotni posiadający co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. W statystyce rynku pracy nowa kategoria bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy **obowiązuje od 1 stycznia 2015 r.**

Na dzień 31.12.2017r. w porównaniu ze stanem na 31.12.2016r. liczba osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Otwocku zmniejszyła się o 364 osoby.

W końcu grudnia 2017r. w ewidencji urzędu pracy figurowało 499 osób bezrobotnych do 30 roku życia, w tym 270 kobiet. Populacja ta stanowiła 20,8% ogółu bezrobotnych.

Na przestrzeni 2017 roku w urzędzie pracy zostało zarejestrowanych 1556 osób bezrobotnych do 30 roku życia, co stanowiło 38,4% ogółu zarejestrowanych w tym okresie. Natomiast z ewidencji zostało wyłączonych 1619 osób, co stanowiło 36,4% ogółu wyłączonych z ewidencji.

Tabela 4. Bezrobotni do 30 roku życia w 2017r.

MIESIĄC	Bezrobotni do 30 roku życia		
	Zarejestrowani w m-cu sprawozdawczym	Stan w końcu m-ca sprawozdawczego	% do ogółu bezrobotnych
Styczeń	157	665	22,8
Luty	117	675	23,0
Marzec	120	648	22,7
Kwiecień	104	579	21,0
Maj	120	546	20,5

Czerwiec	115	542	20,9
Lipiec	129	537	20,7
Sierpień	122	533	20,5
Wrzesień	145	537	21,2
Październik	162	539	22,3
Listopad	143	524	21,9
Grudzień	122	499	20,8
RAZEM	1556	X	x

Na koniec grudnia 2017r. osoby bezrobotne do 25 roku życia stanowiły 247 osób tj. o 66 osób mniej w stosunku do roku ubiegłego.

Bezrobocie w powiecie otwockim dotyczy przede wszystkim osób długotrwale pozostających bez pracy (tj. osób pozostających w rejestrze urzędu łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych). Na koniec grudnia 2017r. populacja ta liczyła 1105 osób (tj. 46,1% ogółu bezrobotnych), w tym 542 kobiety (tj. 49,0% ogółu długotrwale pozostających bez pracy). W porównaniu do grudnia 2016r. populacja ta spadła o 173 osób, tj. o 13,5%.

Na dzień 31.12.2017r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Otwocku figurowały 102 osoby bezrobotne niepełnosprawne, w tym 42 kobiety. Osoby niepełnosprawne stanowiły 4,3% ogółu bezrobotnych.

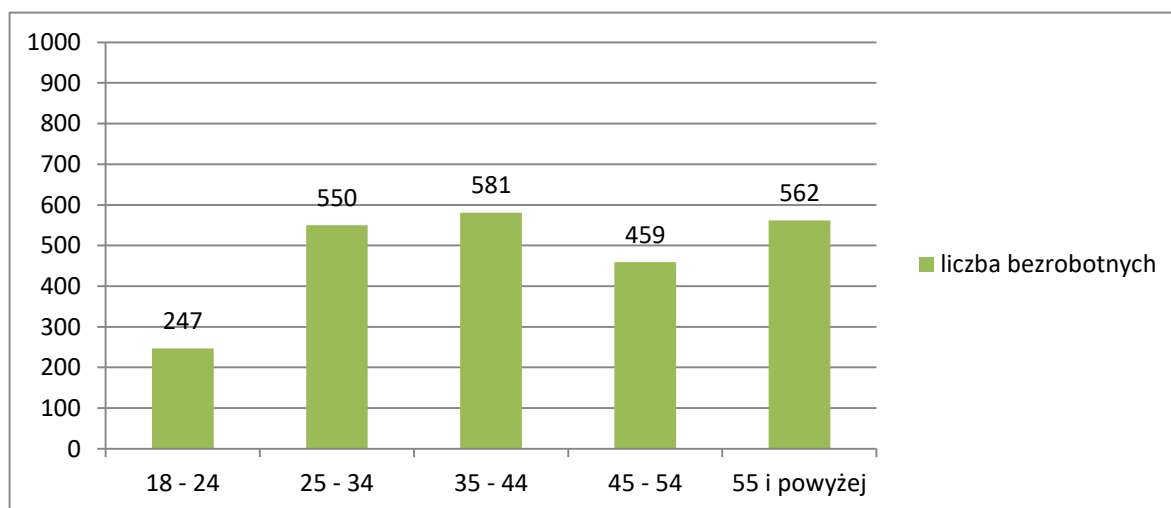
Analiza populacji bezrobotnych według kryterium wieku

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w końcu grudnia 2017r. dominowali bezrobotni w wieku 35 - 44 lata – 581 osób (24,2% ogółu bezrobotnych), bezrobotni w przedziale wiekowym 55 lat i powyżej – 562 osoby (23,4%), bezrobotni w wieku 25 – 34 lata – 550 osób (22,9%) oraz bezrobotni w wieku 45 – 54 lata – 459 osób (19,2%). Natomiast najmniej liczną populację stanowiły osoby w wieku 18 – 24 lata – 247 osób (10,3%).

W odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku we wszystkich grupach wiekowych nastąpił spadek liczby bezrobotnych. Najwyższy spadek w liczbach

bezwzględnych odnotowano wśród bezrobotnych w przedziale wiekowym: 25-34 lata – o 99 osób (tj. o 15,3%), 55 lat i powyżej – o 95 osób (tj. o 14,5%) oraz 35 –44 lata o 69 osób (tj. o 10,6%).

Wykres 1. Bezrobotni według wieku (stan na dzień 31.12.2017r.)

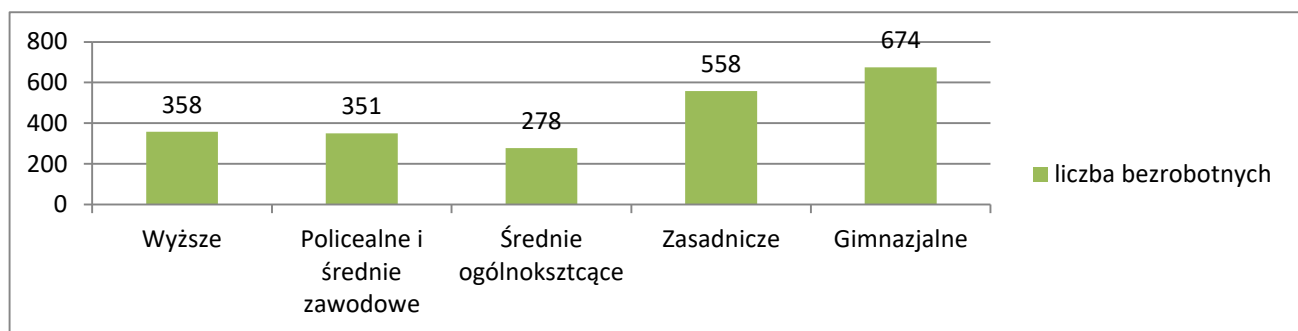
Bezrobotni według poziomu wykształcenia

W końcu grudnia 2017r. w ewidencji urzędu pracy zarejestrowanych było 358 osób legitymujących się wykształceniem wyższym (14,9% ogółu bezrobotnych). W tym samym czasie zarejestrowanych było 531 osób bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe (22,1%) oraz 278 osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (11,6%). Wśród osób bezrobotnych zdecydowanie przeważają osoby posiadające wykształcenie na poziomie gimnazjalnym (674 osoby, tj. 28,1% ogółu bezrobotnych) oraz na poziomie zasadniczym zawodowym (558 osób, tj. 23,3% ogółu bezrobotnych).

W odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku najwyższy spadek w liczbach bezwzględnych odnotowano wśród osób bezrobotnych posiadających wykształcenie: gimnazjalne o 126 osób (tj. o 15,8%), zasadnicze zawodowe o 86 osób (tj. o 13,4%), policealne i średnie zawodowe o 67 osób (tj. o 11,2%) oraz wyższe o 67 osób (tj. o 15,8%).

Wykres 2. Bezrobotni według poziomu wykształcenia (stan na dzień 31.12.2017r.)

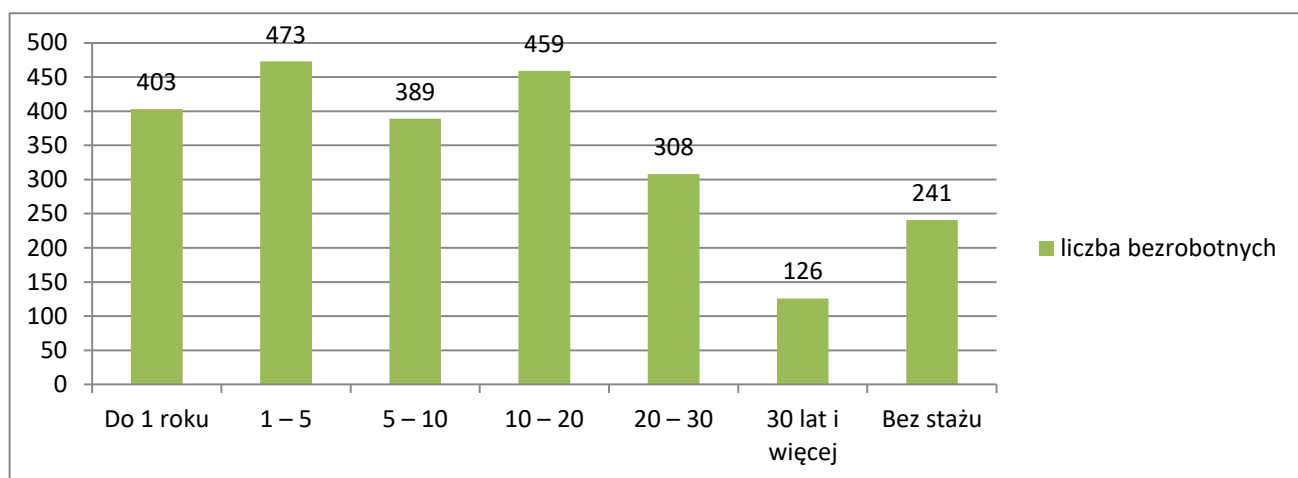

Bezrobotni według stażu pracy

Ze względu na staż pracy najliczniejszą populację bezrobotnych stanowiły osoby ze stażem pracy 1 – 5 lat – 473 osoby (19,7% ogółu bezrobotnych), a w następnej kolejności ze stażem 10-20 lat – 459 osób (19,1%), ze stażem do 1 roku – 403 osoby (16,8%), ze stażem 5-10 lat – 389 osób (16,2%), ze stażem 20-30 lat – 308 osób (12,8%) oraz bez stażu – 241 osób (10,1%). Najmniej liczną populację stanowiły osoby posiadające staż 30 lat i więcej – 126 osób (5,3%).

W odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku największy spadek w liczbach bezwzględnych odnotowano wśród bezrobotnych nieposiadających stażu pracy – o 124 osoby (o 34,0%), posiadających staż 1-5 lat – o 73 osoby (o 13,4%) oraz posiadających staż 30 lat i więcej – o 47 osób (27,2%).

Wykres 3. Bezrobotni według stażu pracy (stan na 31.12.2017r.)

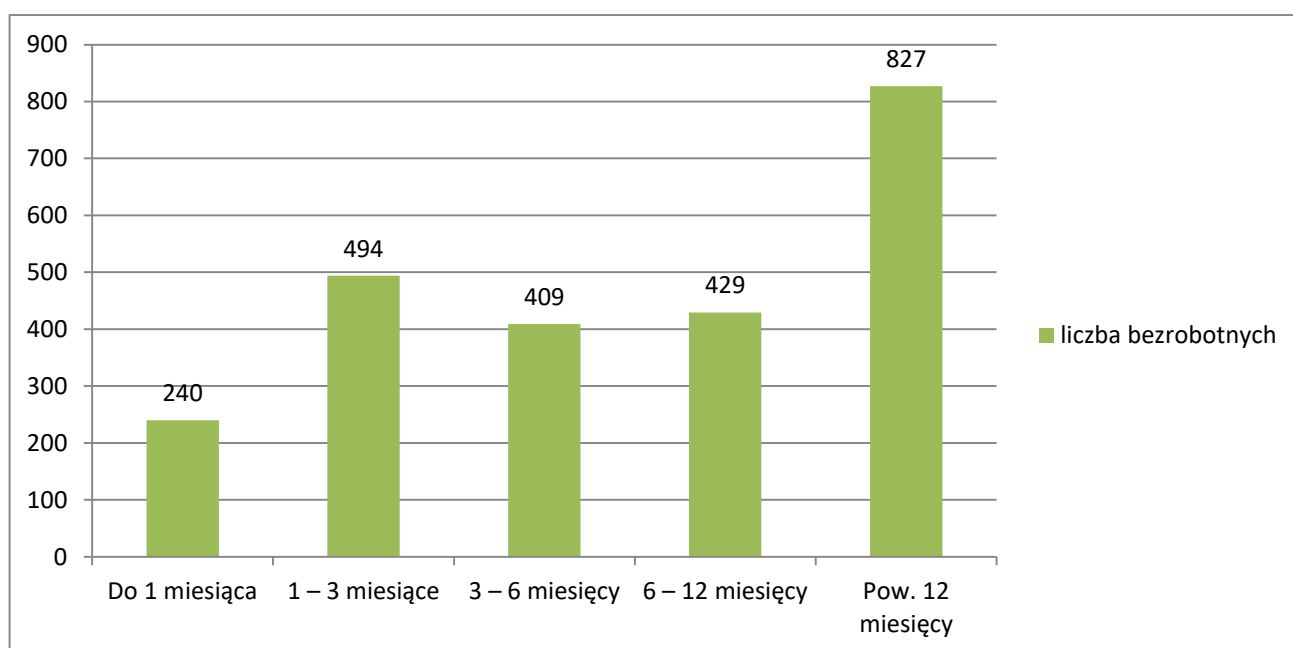

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych dominują osoby pozostające bez pracy przez okres powyżej 12 miesięcy. Na koniec grudnia 2017r. populacja ta stanowiła 34,5% ogółu bezrobotnych (tj. 827 osób). Kolejne miejsca pod względem liczebności zajmowały osoby pozostające bez pracy przez okres 1 – 3 miesiące – 494 osoby (20,6%), 6 – 12 miesięcy – 429 osób (17,9%) oraz 3 - 6 miesięcy – 409 osób (17,0%). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy do 1 miesiąca – 240 osób (10,0%).

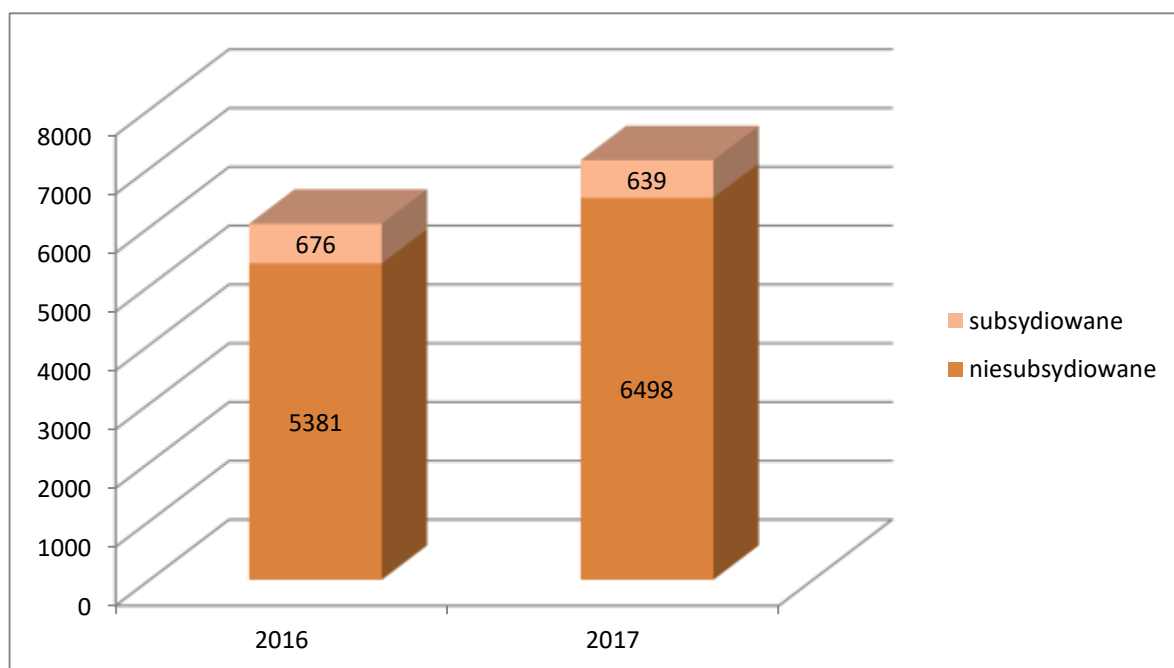
W odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku najwyższy spadek w liczbach bezwzględnych odnotowano wśród bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres 3 – 6 miesięcy o 95 osób (tj. o 18,9%), osób pozostających bez pracy przez okres powyżej 12 miesięcy o 95 osób (tj. o 10,3%) oraz osób pozostających bez pracy przez okres 6 - 12 miesięcy o 93 osoby (tj. o 17,8%).

Wykres 4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2017r.)

W okresie od 01.01–31.12.2017 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Otwocku, zgłoszono 7137 ofert pracy. Większość ofert pracy -6802, tj. (95,3%) dotyczyła zatrudnienia w sektorze prywatnym. Natomiast oferty pracy z sektora publicznego stanowiły 4,7% tj. 335 miejsca pracy. Ponadto wykazano w danych statystycznych 105 ofert pracy z OHP I EURES.

Wykres 5. Oferty pracy w latach 2016– 2017

Tabela 5. Ewidencja ofert pracy w latach 2016 – 2017

	Rok 2016	Rok 2017
Ogółem	6057	7137
z tego:		
niesubsydiowane	5381	6498
subsydiowane: prace interwencyjne, roboty publiczne	347	639

W 2017r. do urzędu pracy wpłynęło o 1080 ofert pracy więcej niż w 2016r., tj. o 17,8%.

W analizowanym okresie, spośród zgłoszonych miejsc pracy dominowały oferty w zawodach:

- robotniczych: pomocniczy robotnik szklarniowy, fryzjer, kasjer - sprzedawca, ślusarz, spawacz, kierowca ciągnika siodłowego, elektromonter, operator maszyn, robotnik drogowy, magazynier, konfeksjoner kosmetyków, sortowacz, krawiec, szwaczka, zawody budowlane, robotnik szklarniowy, pomoc kuchenna, kucharz, mechanik samochodowy, monter instalacji sanitarnych, pakowacz, asystent ds. księgowości, asystent nauczyciela przedszkola, przedstawiciel handlowy.
- nierobotniczych: księgowa, pracownik administracyjno- biurowy, handlowiec, nauczyciel przedszkola.

Analizując stan bezrobotnych (**posiadających wyuczony zawód**) w powiecie otwockim w 2017 roku ze względu na elementarne grupy zawodów (zał. 1) można zauważyć, że w 28 kategoriach elementarnych grup zawodów (ponad 20 osób) zarejestrowało się w urzędzie, najwięcej z kategorii *Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)*, tj. 178 osób, następnie *Kucharz* – 61 osób oraz *Mechanik pojazdów samochodowych* - 60. Najliczniejszy (ponad 20 osób) odpływ bezrobotnych z urzędu zarejestrowano w 49 kategoriach elementarnych grup zawodów, tj. największy z grup zawodów - *Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)* – 316 osób , następnie *Mechanik pojazdów samochodowych* – 114 oraz *Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych* – 113 osób.

Jeśli chodzi o napływ ofert pracy w ramach omawianej grupy zawodów można zauważyć, że do PUP w 70 kategoriach (ponad 20 ofert) napłynęło najwięcej dla *Robotników wykonujących prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowanych*– 769, *Ręcznych pakowaczy i znakowaczy* – 453 oraz *Operatorów maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych* – 404. Natomiast analizując napływ ofert drogą elektroniczną (Internet) można zauważyć, że najwięcej ofert (ponad 20) napłynęło dla: *Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)* – 105 oraz *Pracownicy sprzedaż i pokrewni* – 64.

Analizując stan bezrobotnych (**posiadających wyuczony zawód**) w powiecie otwockim w 2017 roku ze względu na **wielkie grupy zawodów** (zał. 2- tabela 11) można zauważyć, że do urzędu napłynęło 3156 osób posiadających wyuczony zawód, 3522 osoby

wyrejestrowały się, a na koniec omawianego okresu pozostało w ewidencji 2018 osób. W 7 kategoriach wielkich grup zawodów na koniec 2017 roku zarejestrowanych było /ponad 100 osób/- najwięcej w kategorii *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* - 557 osób oraz *Pracownicy usług i sprzedawcy* – 366 osób. W 7 kategoriach wielkich grup zawodów napłynęło do urzędu /ponad 100 osób/, - najwięcej bezrobotnych z kategorii *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 771 oraz *Specjaliści* - 639. Najliczniejszy (ponad 100) odpływ bezrobotnych z urzędu zarejestrowano w takich kategoriach jak: *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 847 osób oraz *Specjaliści* – 694 osoby. W ramach omawianych grup zawodowych do PUP napłynęły 7250 ofert. W 8 kategoriach napłynęło /ponad 100 ofert/, - najwięcej dla *Pracowników wykonujących prace proste* - 2655 ofert oraz *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* - 1406 ofert. Natomiast analizując napływ ofert drogą elektroniczną, łącznie napłynęło 707 ofert, z czego najwięcej dla *Specjalistów* – 233 oraz *Pracowników usług i sprzedawców* – 176.

1.2. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy

Analizując stan bezrobotnych (**posiadających wyuczony zawód**) w powiecie otwockim w 2017 roku w grupie zawodów elementarnych (Tabela 6) z pośród 20 grup w 13 kategoriach elementarnych najwięcej osób zarejestrowanych było w kategorii *Sprzedawcy sklepowi* – 178 osób, *Kucharze* – 61 osób oraz *Mechanicy pojazdów samochodowych* - 60 osób.

Tabela 6. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (na koniec okresu) jest największa w 2017r.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	178
5120	Kucharze	61
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	60
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	59
7222	Ślusarze i pokrewni	53
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	46
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	44
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	43
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	42

9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	42
7412	Elektromechanicy i elektrycy	41
4110	Pracownicy obsługi biurowej	40
4321	Magazynierzy i pokrewni	39
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	34
3115	Technicy mechanicy	32
5141	Fryzjerzy	30
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	30
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	29
2631	Ekonomiści	28
5153	Gospodarze budynków	28
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	28

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat otwocki

Analizując **wskaźnik długotrwałego bezrobocia**, który mówi o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwale bezrobotni, można zauważyć, że największy wskaźnik odnotowano m.in. dla zawodów – *Kierownicy do spraw finansowych, Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych, Fizycy i astronomowie* i wyniósł 100 % - co oznacza, że każda osoba w ramach powyższej grupy jest długotrwale bezrobotna.

Tabela 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2017r

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1211	Kierownicy do spraw finansowych	100,00
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	100,00
2111	Fizycy i astronomowie	100,00
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	100,00
2131	Biologowie i pokrewni	100,00
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	100,00
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	100,00
2152	Inżynierowie elektronicy	100,00
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	100,00

2434	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	100,00
2511	Analitycy systemów komputerowych	100,00
2651	Artyści plastycy	100,00
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	100,00
3211	Operatorzy aparatury medycznej	100,00
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	100,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	100,00
3436	Muzycy i pokrewni	100,00
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	100,00
4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	100,00
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	100,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	100,00
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	100,00
4322	Planiści produkcyjni	100,00
4413	Kodowacze, korektorzy i pokrewni	100,00
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	100,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	100,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	100,00
7124	Monterzy izolacji	100,00
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	100,00
7314	Ceramicy i pokrewni	100,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	100,00
7534	Tapicerzy i pokrewni	100,00
7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	100,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	100,00
8157	Operatorzy maszyn do prania	100,00
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	100,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	100,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	100,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	100,00
8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	100,00

9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	100,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	100,00
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	100,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat otwocki

Wskaźnik płynności bezrobotnych w 2017 roku największy odnotowano w 27 grupach zawodów. Omawiany wskaźnik określa kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Dla wszystkich grup zawodów, gdzie odnotowano wartość większą od 1, oznacza to wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Największą wartość odnotowano dla: *Operatorów aparatury medycznej* – 4,00 oraz *Specjalistów do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska* – 3,00, *Pomocniczego personelu medycznego* – 3,00, *Operatorów maszyn do produkcji wyrobów gumowych* -3,00.

Tabela 8. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2017r.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
3211	Operatorzy aparatury medycznej	4,00
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	3,00
5321	Pomocniczy personel medyczny	3,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	3,00
9621	Gońcy, багаżowi i pokrewni	3,00
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	2,50
4120	Sekretarki (ogólne)	2,29
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	2,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	2,00
2152	Inżynierowie elektronicy	2,00
2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	2,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	2,00
3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	2,00
3324	Pośrednicy handlowi	2,00

3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	2,00
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	2,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	2,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	2,00
7121	Dekarze	2,00
7212	Spawacze i pokrewni	2,00
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	2,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	2,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	2,00
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	2,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat otwocki

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych – to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkoterminowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. Założono, że dane gromadzone przez PUP stanowią wyczerpujące źródło informacji o liczbie bezrobotnych i strukturze zawodowej bezrobotnych. Natomiast popyt na rynku pracy określono jako liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Zawody deficytowe – to zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawody nadwyżkowe – to zawody, na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest

nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zamieszczony poniżej ranking **elementarnych grup zawodów deficytowych** w 2017 roku ukazuje, że największą wartość **wskaźnika dostępności ofert pracy** odnotowano w grupie *Przedstawiciele handlowi* – 0,88; *Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani* – 0,78 oraz *Konstruktorzy i krojczowie odzieży* – 0,73. Wartość wskaźnika wynosząca mniej niż 1 oznacza, że przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę a liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w danej grupie zawodów.

Tabela 9. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017r

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	5	9,26	9,26
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	4	0,00	0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	2	4,76	0,00
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	1		0,00
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	1		0,00
2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1		0,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	1	0,00	0,00
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	1	0,00	0,00
3353	Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	0	100,00	100,00
3514	Technicy sieci internetowych	0	100,00	0,00
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0	0,00	0,00
2353	Lektorzy języków obcych	0	0,00	0,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	0	100,00	100,00
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	0	0,00	0,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0	0,00	0,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat otwocki

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0,17	4,08	0,04		1,00	0,00	0,00
9612	Sortowacze odpadów	0,50	10,00	0,05			0,00	0,00
9122	Czyszciciele pojazdów	0,08	0,92	0,09		1,00	18,18	18,18
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	0,25	2,58	0,10		1,00	57,14	14,29
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	0,42	4,00	0,10		2,00		0,00
9334	Układacze towarów na półkach	0,08	0,42	0,20		1,00	0,00	0,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	0,75	3,75	0,20	0,00	1,00	0,00	0,00
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	6,83	29,42	0,23	28,57	1,00	1,08	0,00
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	1,92	8,00	0,24	0,00	1,00		0,00
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0,75	2,25	0,33	0,00	1,25	7,69	7,69
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	20,75	57,75	0,36	50,00	1,35	0,66	0,00
7123	Tynkarze i pokrewni	2,42	6,58	0,37	33,33	1,33	0,00	0,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	0,50	1,33	0,38		2,00	6,25	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	2,75	7,08	0,39	50,00	1,00	4,71	0,00
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0,17	0,42	0,40		2,00	0,00	0,00
6111	Rolnicy upraw polowych	0,33	0,83	0,40		1,00	0,00	0,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	2,67	5,33	0,50	33,33	2,00	0,00	0,00
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	1,08	2,00	0,54		2,00		0,00
6122	Hodowcy drobiu	0,25	0,42	0,60			0,00	0,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	1,92	3,00	0,64	0,00	1,50	0,00	0,00
4414	Technicy archiwistki i pokrewni	0,17	0,25	0,67			100,00	66,67
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	4,00	5,67	0,71	50,00	1,00	3,13	0,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	7,58	10,50	0,72	0,00	1,36	78,57	0,00

7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	0,67	0,92	0,73		1,00	0,00	0,00
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	16,75	21,42	0,78	37,50	1,32	29,39	26,53
3322	Przedstawiciele handlowi	11,08	12,67	0,88	20,00	1,00	10,59	5,88

Poniższa tabela przedstawiająca ranking **elementarnych grup zawodów zrównoważonych** w 2017 roku ukazuje, że największy **wskaźnik dostępności ofert pracy** odnotowano w grupie *Agenci ubezpieczeniowi* – 1,00 oraz *Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych* – 1,00. Wartość wskaźnika wynosząca więcej niż 1 oznacza, że dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów.

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2017r.

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	5,17	5,25	0,98	0,00	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0,17	0,17	1,00	100,00	0,00
5164	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	0,25	0,25	1,00	0,00	0,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	0,17	0,17	1,00	0,00	0,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat otwocki

Zamieszczony poniżej ranking **elementarnych grup zawodów nadwyżkowych** w 2017 roku ukazuje, że największy **wskaźnik dostępności ofert pracy** odnotowano w grupie *Chemicy* – 33,00 oraz *Kierownicy ds. marketingu i sprzedaży* – 32,00. Wartość wskaźnika wynosząca więcej niż 1 oznacza, że dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów.

Tabela 11. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017r.

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
7311	Mechanicy precyzyjni	4
7314	Ceramicy i pokrewni	4
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	2

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2113	Chemicy	2,75	0,08	33,00	66,67	0,00	0,00	0,00
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	2,67	0,08	32,00	66,67	0,80		0,00
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	43,25	1,75	24,71	52,38	0,88	23,81	4,76
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	3,08	0,42	7,40	66,67	0,50	0,00	0,00
2144	Inżynierowie mechanicy	7,00	1,42	4,94	71,43	0,78	0,00	0,00
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	7,67	2,00	3,83	55,56	0,82		0,00
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	2,75	1,25	2,20	100,00	0,00	0,00	0,00

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

3. Analiza umiejętności i uprawnień

Analizując umiejętności¹ i uprawnienia² wg wielkich grup zawodów można zauważyć że dla *Przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników* 5,56% ofert pracy w 2017 roku wymagało od zainteresowanego ofertą pracy umiejętności wywierania wpływu .

¹ **Umiejętności** określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera.

² **Uprawnienia** to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki: przykładem uprawnienia jest prawo jazdy kat. B, uprawnienia SEP do 1 kV.

Dla *Specjalistów* w 28,33% ofertach pracy wymagana była umiejętność planowania i organizacji pracy własnej, w 1,29% ofert pracy komunikatywności oraz 0,86% ofert współpracy w zespole i znajomości języków obcych.

W grupie *Techników i inny średni personel* 31,13% pracodawców w ofertach pracy wymagało umiejętności planowania i organizacji pracy własnej, oraz 16,98% umiejętności wywierania wpływu.

Jeśli chodzi o *Pracowników biurowych* to w 50,00% ofertach pracy niezbędne było posiadanie zdolności planowania i organizacji pracy własnej oraz znajomości obsługi komputera i wykorzystanie Internetu.

W grupie *Pracownicy usług i sprzedawcy* w 18,75% ofert pracy wymagane było posiadanie umiejętności wywierania wpływu oraz w 14,81% ofertach pracy wskazywano na konieczność komunikatywności.

W grupie *Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy* w 94,12 % ofertach pracy niezbędna była umiejętność planowania i organizacji pracy własnej.

Biorąc pod uwagę grupę *Robotników przemysłowych i rzemieślników* można zauważyć, że niezbędne było planowanie i organizacja pracy własnej- 38,82% a w 18,82% wymagało od zainteresowanych obsługi, montażu i naprawy urządzeń technicznych oraz współpracy w zespole.

W grupie *Operatorów i monterów maszyn i urządzeń* w 0,34% ofert pracy niezbędne było posiadanie sprawności psychofizycznej i psychomotorycznej.

Tabela 12. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2017r

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY			Wywieranie wpływu	5,56
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,00
				Planowanie i organizacja pracy własnej	0,00
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00

				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00
2	SPECJALIŚCI	Znajomość języków obcych	0,30	Planowanie i organizacja pracy własnej	28,33
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,29
				Współpraca w zespole	0,86
				Znajomość języków obcych	0,86
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,43
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Planowanie i organizacja pracy własnej	31,13
				Wywieranie wpływu	16,98
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	5,66
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,89
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,94
4	PRACOWNICY BIUROWI	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,76	Planowanie i organizacja pracy własnej	50,00
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,76	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	50,00
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,76	Znajomość języków obcych	34,38
		Planowanie i organizacja pracy własnej	0,76	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,76		
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Wywieranie wpływu	18,75
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	14,81
				Współpraca w zespole	9,66
				Planowanie i organizacja pracy własnej	9,09
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,57

6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY			Planowanie i organizacja pracy własnej	94,12
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,18	Planowanie i organizacja pracy własnej	38,82
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	18,82
				Współpraca w zespole	18,82
				Znajomość języków obcych	10,59
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,00
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,34
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00

Analizując **bezrobotnych bez zawodu według poziomu wykształcenia** można zauważyć, że największy odsetek występuje wśród osób z wykształceniem *gimnazjalnym i poniżej* – 34,01 % oraz *średnim ogólnokształcącym* – 32,01 %. Natomiast biorąc pod uwagę typ ukończonej szkoły, najwięcej bezrobotnych bez zawodu ukończyło szkołę przysposabiającą do pracy – 100,00%, *technikum uzupełniające* – 50,00 % oraz *liceum ogólnokształcące* – 49,02 %.

Tabela 13. Bezrobotni bez zawodu w 2016r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	2 787	461	16,54%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	794	270	34,01%
zasadnicze zawodowe	642	37	5,76%
średnie ogólnokształcące	328	105	32,01%
policealne i średnie zawodowe	597	47	7,87%
wyższe	426	2	0,47%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	195	23	11,79%
szkoła przysposabiająca do pracy	1	1	100,00%
technikum	131	28	21,37%
liceum ogólnokształcące	102	50	49,02%
liceum profilowane	47	18	38,30%

technikum uzupełniające	2	1	50,00%
liceum uzupełniające			
szkoła policealna	53	7	13,21%
wyższa	258	1	0,39%
brak danych źródłowych	1 998	332	16,62%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

4. Analiza rynku edukacyjnego

Analiza rynku edukacyjnego służy, w głównej mierze, do określenia kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można odpowiedzieć na pytanie, czy deficyt bądź nadwyżka występująca na rynku w najbliższym czasie zwiększy się, czy też ulegnie redukcji.

W przypadku zawodów nadwyżkowych, relatywnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, przy niezmiennych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzania szkoleń w obrębie uprawnień niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Analiza ta umożliwia także określenie, czy deficyt występujący w danym zawodzie zostanie uzupełniony przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz czy uzasadnione jest przeprowadzanie szkoleń dla bezrobotnych w zakresie uprawnień warunkujących zatrudnienie w danym zawodzie.

Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności.

Drugą część wnioskowania na temat rynku edukacyjnego stanowi **analiza sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych na rynku pracy**. Celem analizy jest wskazanie w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. A zatem pozwala ona na konstruowanie wiążących wniosków dla systemu kształcenia ponadgimnazjalnego oraz wyższego.

Analiza została wykonana w oparciu o następujące dane:

- liczbę bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły ponadgimnazjalnej lub nazwa uczelni wyższej) oraz bezrobotnych i absolwentów wg zawodu i specjalności (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych) lub kierunku kształcenia (w przypadku absolwentów szkół wyższych) z systemu Syriusz,
- liczba uczniów ostatnich klas, w tym którzy zdali egzamin maturalny z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN, liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- liczbę absolwentów szkół wyższych według kierunków nauki oraz nazwy uczelni wyższej,
- liczbę studentów pierwszego i ostatniego roku studiów.

W niniejszej analizie za **bezrobotnego absolwenta** uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych opiera się na:

- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów), ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) – **wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów**,
- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – **wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych**,

- oszacowaniu faktycznej frakcji absolwentów wchodzących na rynek pracy (dotyczy tylko absolwentów szkół ponadgimnazjalnych).

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest **wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów**:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100 ,$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja (np. 31.12.2011 i 31.05.2012),

A_{t-1}^k – liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki (np. rok szkolny 2010/2011).

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0 % (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100 % (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły. Można również sprawdzić, czy w miarę upływu czasu sytuacja absolwentów ulega poprawie. Efektem może być wykaz szkół z informacją na temat liczby absolwentów i odsetka bezrobotnych absolwentów po 6 i 11 miesiącach od ukończenia szkoły.

Analizując liczbę bezrobotnych absolwentów oraz wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły (zał. 3 i 4) można zauważyć, że na koniec maja roku sprawozdawczego najwięcej bezrobotnych absolwentów odnotowano po ukończeniu *Technikum Nr 1 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. St. Staszica w Otwocku* - 6 oraz po ukończeniu *Zasadniczej Szkoły Zawodowej Nr. 2* - 5. Na koniec grudnia roku sprawozdawczego liczba bezrobotnych absolwentów po ukończeniu *Technikum nr 1 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. ST. Staszica w Otwocku* wzrosła do 14 osób a po ukończeniu *Zasadniczej Szkoły Zawodowej Nr.2* zmniejszyła się – do 3 osób na koniec grudnia roku sprawozdawczego.

Biorąc pod uwagę wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły można zauważyć, że największą wartość na koniec maja roku sprawozdawczego przyjął dla *Policealnej Szkoły Zawodowej EDUCATOR w Otwocku* – 19,05% oraz dla *Technikum* – 10,71%. Na koniec grudnia roku sprawozdawczego w przypadku *Policealnej Szkoły Zawodowej EDUCATOR w Otwocku* nastąpił spadek do – 9,52% bezrobotnych absolwentów, natomiast dla *Technikum* wzrósł do 14,29%, co oznacza, że dane grupy można uznać za dostosowane do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Analizując liczbę absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów, a także wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów i wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych według elementarnych grup zawodów (zał. 5) można zauważyć, że na koniec maja roku sprawozdawczego najwięcej bezrobotnych według zawodu wyuczonego pochodziło z grupy elementarnej *Sprzedawcy sklepowi i ekspedienty* – 31, , *Mechanicy pojazdów samochodowych* – 25, *Kucharze* – 24 oraz *Technicy mechanicy* - 15. Jeśli chodzi o bezrobotnych absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe to najwięcej ich pochodziło z grup *Recepcjoniści hotelowi* – 47, *Średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych* – 40, *Kosmetyczki i pokrewni* – 25 oraz *Kucharze* – 22. Na koniec grudnia roku sprawozdawczego liczba bezrobotnych absolwentów wg wyuczonego zawodu pochodzących z grupy elementarnej *Recepcjoniści hotelowi*, *Średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych*, *Kosmetyczki i pokrewni* oraz *Kucharze* odnotowano znaczący spadek. W grupie *Recepcjoniści hotelowi* odnotowano spadek o 46 osób, w grupie *Średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych* spadek o 38 osób, w grupie *Kosmetyczki i*

pokrewni wyniósł 24 osoby natomiast w grupie *Kucharze* spadł do 3 osób. Najwięcej bezrobotnych na koniec grudnia roku sprawozdawczego (zał. 6) odnotowano w grupie zawodowej *Sprzedawcy sklepowi i ekspedienty* – 28, *Kucharze* – 27 oraz *Mechanicy pojazdów samochodowych* – 27. Jeśli chodzi o bezrobotnych absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe (w danym roku sprawozdawczym) to największą liczbę odnotowano w grupie *Średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych* - 43, *Recepcjoniści hotelowi* – 41 oraz *Kosmetyczki i pokrewni* - 34. Na koniec grudnia roku sprawozdawczego w drugiej i trzeciej grupie nastąpił spadek bezrobotnych absolwentów do 1 osoby, natomiast w pierwszej do 2 osób .

Biorąc pod uwagę wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów według elementarnych grup zawodów (zał. 5) na koniec maja przyjmował on najwyższą wartość dla *Techników medycznych i dentystycznych* oraz *Techników Fizjoterapii i masażystów* - 33,33%. Na koniec grudnia w obu wyżej wymienionych grupach sytuacja uległa poprawie, wartość wskaźnika wyniósł 0.

Rozpatrując wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych (zał. 5) można stwierdzić, że na koniec maja największą wartość przyjmował on dla *Dietetyków specjalistów do spraw żywienia, Magazynierów i pokrewnych, Operatorów maszyn i urządzeń do obróbki drewna* - 100% oraz dla *Pracowników administracji, sekretarzy biura zarządu* - 50,00%. Na koniec grudnia w wyżej wymienionych grupach sytuacja uległa poprawie, wartość wskaźnika w grupie *Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna* – 0%, co oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów z danej grupy zawodowej. Dla grupy *Pracownicy administracji, sekretarzy biura zarządu* wartość wskaźnika zmniejszyła się do 25, %. Natomiast w grupie *Magazynierzy i pokrewni*, sytuacja nie zmieniła się. W grupie *Dietetycy, specjaliści do spraw żywienia* – brak danych. Największą wartość na koniec 2016 roku przyjmował on dla grupy *Magazynierzy i pokrewni* - 100 %, co oznacza sytuację, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów jest zarejestrowany jako bezrobotny.

Poniższa tabela ukazuje uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 14. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2017r.

Zawody deficytowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	0
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	0
2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0
2353	Lektorzy języków obcych	0
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	0
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	0
3322	Przedstawiciele handlowi	0
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	0
3353	Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	0
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	0
3514	Technicy sieci internetowych	0
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0
4414	Technicy archiwistów i pokrewni	0
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
6111	Rolnicy upraw polowych	0
6122	Hodowcy drobiu	0
7123	Tynkarze i pokrewni	0
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	0
7536	Obuwnicy i pokrewni	0
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	0
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	0
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	0

8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	0
9122	Czyściele pojazdów	0
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	0
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	0
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	0
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	0
9334	Układacze towarów na półkach	0
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0
9612	Sortowacze odpadów	0
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	0

Zawody nadwyżkowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0
2113	Chemicy	0
2144	Inżynierowie mechanicy	0
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	0
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	0
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	0
7311	Mechanicy precyzyjni	0
7314	Ceramicy i pokrewni	0
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	0
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	0

Zawody zrównoważone

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0
5164	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	0
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	0
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	0

4.1. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

Analizując absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły można zauważyć, że **wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów**, który informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów (kierunku nauki) szkoły stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły (w %), przyjmuje on największą wartość na koniec maja roku sprawozdawczego dla Zasadniczej Szkoły Zawodowej – 11,58% oraz dla Szkoły Policealnej – 10,42%. Zaś na koniec grudnia przyjmuje on największą wartość dla Szkoły Policealnej – 12,09% oraz dla Technikum – 10,42%.

Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	95	43	21	11	22,11%	11,58%
szkoła przysposabiająca do pracy	6	0	0	0	0,00%	0,00%
technikum	275	154	42	13	15,27%	4,73%
liceum ogólnokształcące	445	0	23	4	5,17%	0,90%
liceum profilowane	0	0	3	1		
liceum uzupełniające			0	0		
szkoła policealna	96	72	10	10	10,42%	10,42%

Tabela 16. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017r.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa			11	
szkoła przysposabiająca do pracy	8		0	

technikum	240	157	25	10,42%
liceum ogólnokształcące	461		13	2,82%
liceum profilowane			3	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna	91	81	11	12,09%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

5.1. Metodologia dotycząca przygotowania badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw

5.1.1. Opis sposobu doboru próby do badania oraz wyszczególniony operat losowania

Specyfika badania, polegająca na odwoływaniu się do opinii respondentów (właścicieli przedsiębiorstw lub osób odpowiedzialnych/współodpowiedzialnych za zatrudnienie) dostarcza szybkich informacji o bieżącej oraz potencjalnej strukturze zatrudnienia w przedsiębiorstwie.

Sposób sformułowania pytań miał na celu zagwarantowanie łatwości prowadzenia badania. Ponadto, pytania odnoszące się do umiejętności i uprawnień pozwalają na wyodrębnienie pożądanych cech kandydata w danym zawodzie, a w konsekwencji modyfikację systemu szkolenia bezrobotnych. Respondentom zadane były również pytania mające na celu identyfikację problemów ze znalezieniem nowych pracowników (analiza od strony zawodów oraz umiejętności i uprawnień). Badaniem zostały objęte podmioty gospodarcze funkcjonujące na lokalnym rynku pracy, zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Celem tego badania jest przede wszystkim analiza sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz konstruowanie na tej podstawie prognoz.

5.1.2. Liczba przebadanych przedsiębiorstw

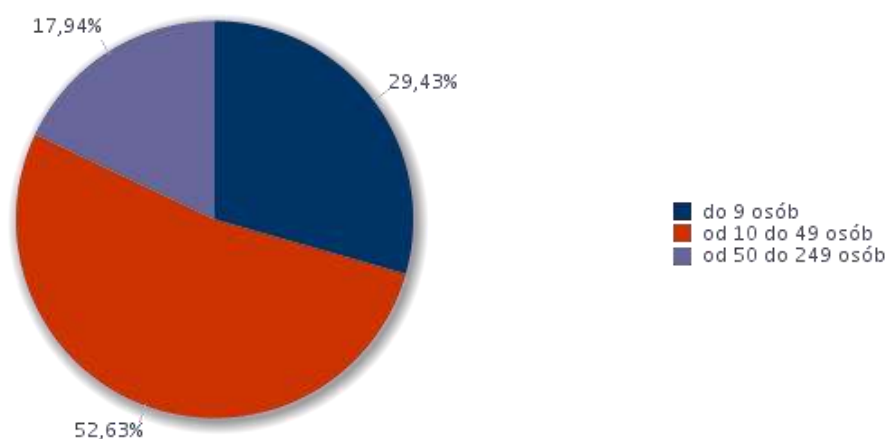
Wybrana próba cechuje się reprezentatywnością na poziomie klas wielkości przedsiębiorstw, wyrażoną liczbą zatrudnionych (do 9 osób, od 10 - 49 osób, od 50 - 249 osób oraz 250 osób i więcej). Określenie minimalnej liczby wywiadów dla poszczególnych klas wielkości przedsiębiorstw zostało oparte o wskaźniki struktury, wyliczane jako procentowy udział danej klasy wielkości firmy w populacji.

Tabela 17. Liczba przebadanych przedsiębiorstw

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	48
10-49	31
50-249	10
250 i więcej	0
Podsumowanie	89

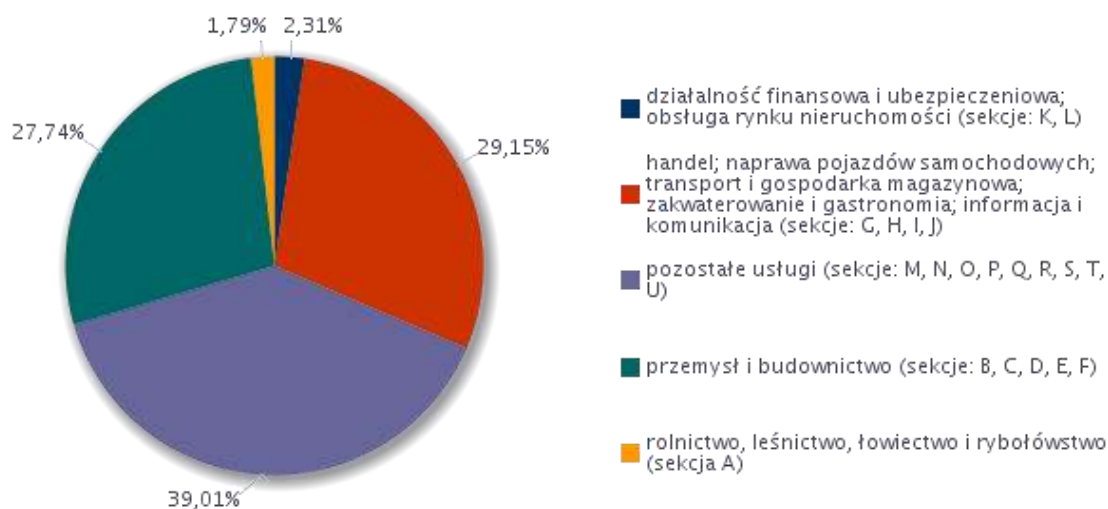
Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw obejmowało **89 podmiotów**. Najwięcej przebadanych przedsiębiorstw posiadało do 9 osób tj. 48 oraz 10-49 osób - 31.

Wykres 6. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

Biorąc pod uwagę strukturę badanych przedsiębiorstw według **rodzaju działalności** można zauważyć, że najwięcej przedsiębiorstw biorących udział w badaniu należało do pozostałych usług (sekcje: M, N, O, P, Q, R, S, T, U)- 39,01%, a także do handlu i naprawy pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji (sekcje: G, H, I, J) – 29,15 % oraz do przemysłu i budownictwa (sekcje: B, C, D, E, F) – 27,74 %, – 33,44%.

Wykres 7. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

5.1.3. Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2017 roku

Wskaźniki zatrudnienia netto budowane są w oparciu o warianty odpowiedzi znajdujące się w pytaniach odnoszących się do bieżącej sytuacji przedsiębiorstw na rynku pracy. Wskaźnik zatrudnienia netto, z punktu widzenia badania przedsiębiorstw, jest obliczany jako różnica frakcji odpowiedzi pozytywnych i negatywnych (po uwzględnieniu wag):

$$WZ = \left(\frac{\sum_{i=1}^P wp_i^a wr_i^a P_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} - \frac{\sum_{i=1}^N wp_i^a wr_i^a N_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} \right) * 100$$

gdzie:

P – liczba odpowiedzi pozytywnych,

N – liczba odpowiedzi negatywnych,

S – liczba obserwacji (łączna liczba przedsiębiorstw w próbie),

i – numer obserwacji, $i=1, \dots, S$,

wp_i^a – waga próby dla i -tej obserwacji,

wr_i^a – waga rozmiaru dla i -tej obserwacji,

P_i – wskazanie pozytywne dla i -tej obserwacji,

N_i – wskazanie negatywne dla i -tej obserwacji,

S_i – suma wszystkich wskazań dla i -tej obserwacji.

Wskaźnik zatrudnienia netto przyjmuje wartości od -100 do 100. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Ujemna wartość wskaźnika, jednak różna od -100, świadczy o tym, że odsetek firm deklaruujących redukcję liczby pracujących przewyższa odsetek przedsiębiorstw potwierdzających rozszerzenie zasobów kadrowych. Natomiast wartości dodatnie wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia. Dodatnia wartość indeksu (różna od 100) oznacza zatem, że odsetek firm deklaruujących zwiększenie zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw sygnalizujących redukcję poziomu omawianej kategorii.

W 2017 roku wskaźnik zatrudnienia netto ogółem wynosił 17,98 co oznacza, że odsetek firm deklaruujących zwiększenie zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw, które sygnalizują redukcję poziomu omawianej kategorii.

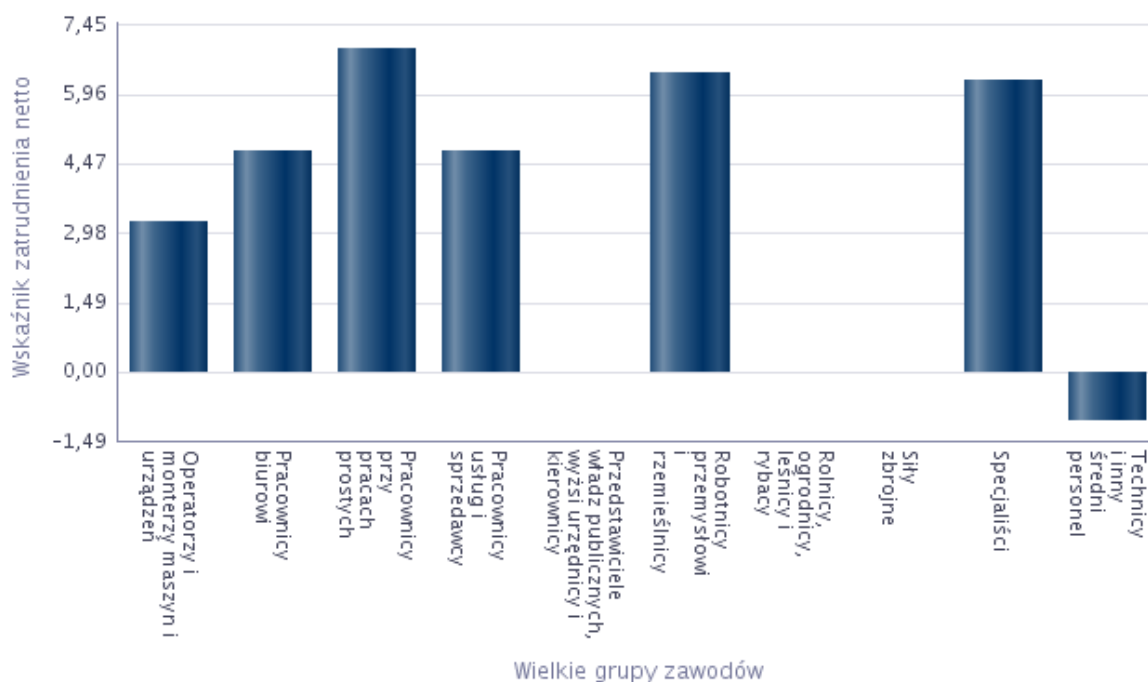
Tabela 18. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017r.

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3,23
Pracownicy biurowi	4,74
Pracownicy przy pracach prostych	6,94

Pracownicy usług i sprzedawcy	4,74
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	6,41
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	6,26
Technicy i inny średni personel	-1,04

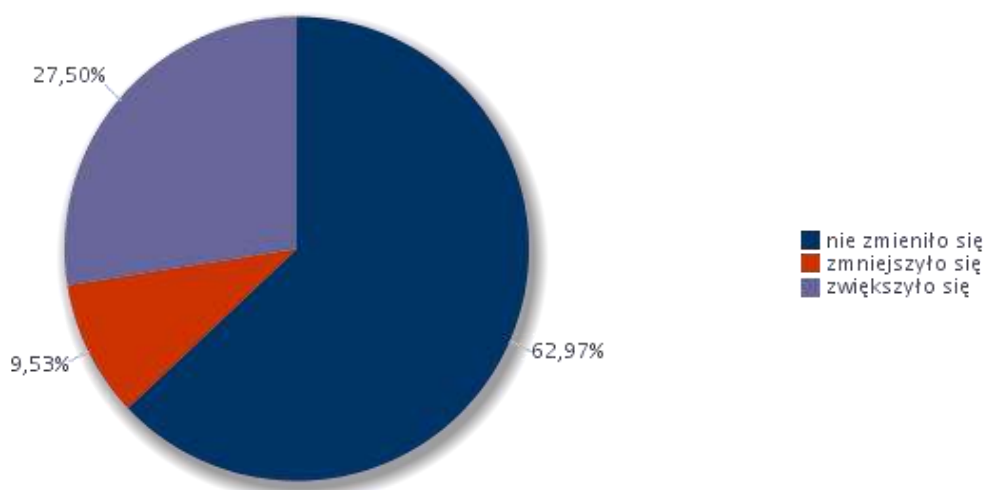
Biorąc pod uwagę **zatrudnienie netto według wielkich grup zawodów** w 2017 roku największą wartość odnotowano dla *Pracowników przy pracach prostych* – 6,94. *Robotników przemysłowych i rzemieślników* – 6,41 a dla *Specjalistów* – 6,26. Dla grup *Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy oraz Siły zbrojne* ; wartość wyniosła 0,00, co oznacza że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie. Wartość ta możliwa jest również do uzyskania w sytuacji, w której wszystkie firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia. Wartość ujemną odnotowano w grupie *Technicy i inny średni personel*: - 1,04.

Wykres 8. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku

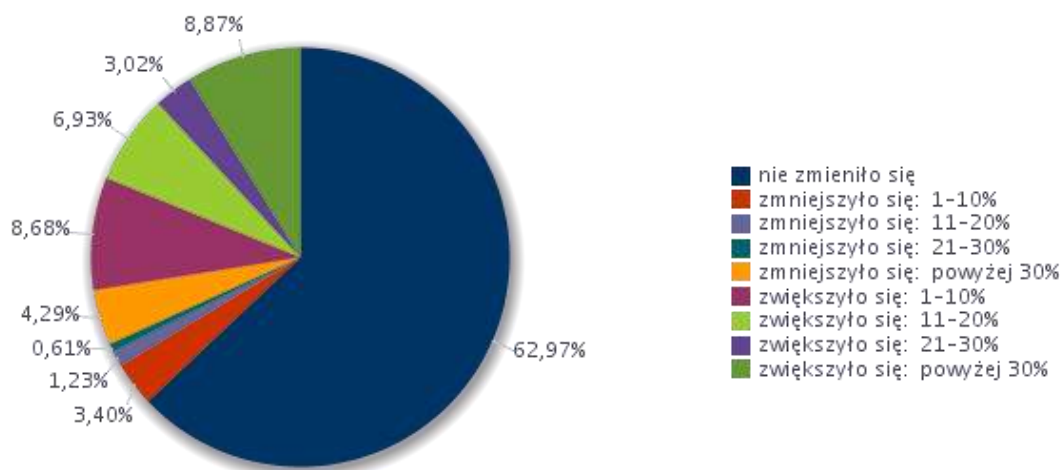
W 2017 roku odnotowano, że najwięcej spośród badanych przedsiębiorstw nie dokonało zmian w zatrudnieniu – 62,97 %, zwiększyło zatrudnienie - 27,50 % przedsiębiorstw, zaś 9,53 % zmniejszyło.

Wykres 9. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017r.

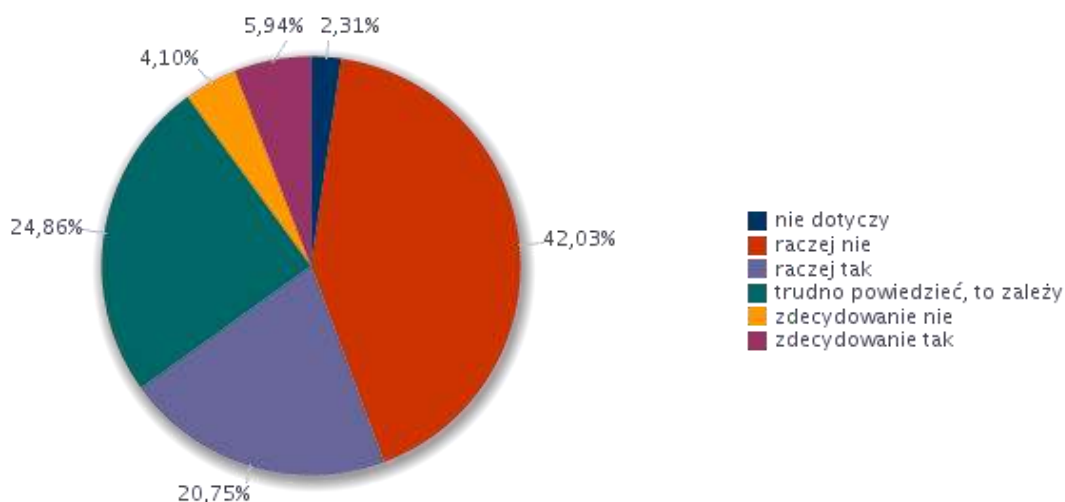
Biorąc pod uwagę o ile zmieniło się zatrudnienie wśród badanych przedsiębiorstw w 2017 roku można zauważyć, że największe zmiany (oprócz tego, że 62,97 % *nie dokonało zmian* w zatrudnieniu) nastąpiły wśród przedsiębiorstw zwiększających zatrudnienie w grupach: powyżej 30% - 8,87 % oraz zwiększających zatrudnienie 1%- 10 % - 8,68 %.

Wykres 10. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017r.

Przedsiębiorstwom zostało zadane pytanie „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?” Najwięcej z nich udzieliło odpowiedzi „raczej nie” – 42,03 %, kolejne uzyskały odpowiedzi „trudno powiedzieć, to zależy” – 24,86% oraz „raczej tak” – 20,75 %. Taka sytuacja może świadczyć o tym, że problemy (lub ich brak) z pozyskaniem nowych pracowników wynikają z rodzaju prowadzonej działalności i zapotrzebowania na konkretnych specjalistów. Oznacza to, że na rynku pracy dostęp do pracowników posiadających określone umiejętności czy zawody jest zróżnicowany.

Wykres 11. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2017r.

Poniższa analiza pozwala na uzyskanie informacji o kompetencjach kandydatów, które w opinii pracodawców odgrywają kluczową rolę w procesie rekrutacji. Ponadto, na bazie badania istnieje możliwość wskazania, w których zawodach przedsiębiorcy z danego powiatu napotykają problemy z pozyskaniem kandydatów do pracy i jakich umiejętności brakuje u potencjalnych pracowników w danym zawodzie. Zakres tematyczny pozyskanych w badaniu danych umożliwił porównanie oczekiwań pracodawców, pod kątem zawodów i niezbędnych w nich umiejętności i uprawnień, z cechami osób zarejestrowanych jako bezrobotne w urzędach pracy. W poniższej tabeli zostały ukazane **zawody w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy**. Pracodawcy wskazywali w ankiecie brakujące umiejętności i uprawnienia, które skutkują trudnością z pozyskaniem

pracowników. Przykładowo, respondenci wskazali w 14 elementarnych grupach zawodów *brak sprawności psychofizycznej i psychomotorycznej*, w 9 grupach *brak umiejętności komunikacji*, a w 7 *brak umiejętności współpracy w zespole*.

Pracodawcy wskazali, że najmniejsze trudności (brak jednej lub dwóch umiejętności/uprawnień) mają z pozyskaniem pracowników z następujących elementarnych grup zawodów: *Instruktorzy nauki jazdy, Księgowi, Magazynierzy i pokrewni, Robotnicy wykonujący proste prace polowe, Stolarze meblowi i pokrewni*.

Tabela 19. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Asystenci nauczycieli	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
Formierze odlewniczy i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Instruktorzy nauki jazdy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Księgowi	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Magazynierzy i	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0

pokrewni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Mechanicy pojazdów samochodowych	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Ogółem (bez względu na zawód)	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,17%	0
	wykonywanie obliczeń	3,53%	0

	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,51%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	3,51%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	2,84%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	2,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	2,66%	0
	współpraca w zespole	2,66%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,38%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,20%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,85%	0
	znajomość języków obcych	1,51%	0
	wywieranie wpływu	1,36%	0
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,96%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	wywieranie wpływu	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,85%	0
	wywieranie wpływu	3,85%	0
	znajomość języków obcych	3,85%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Robotnicy wykonujący proste prace polowe	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0

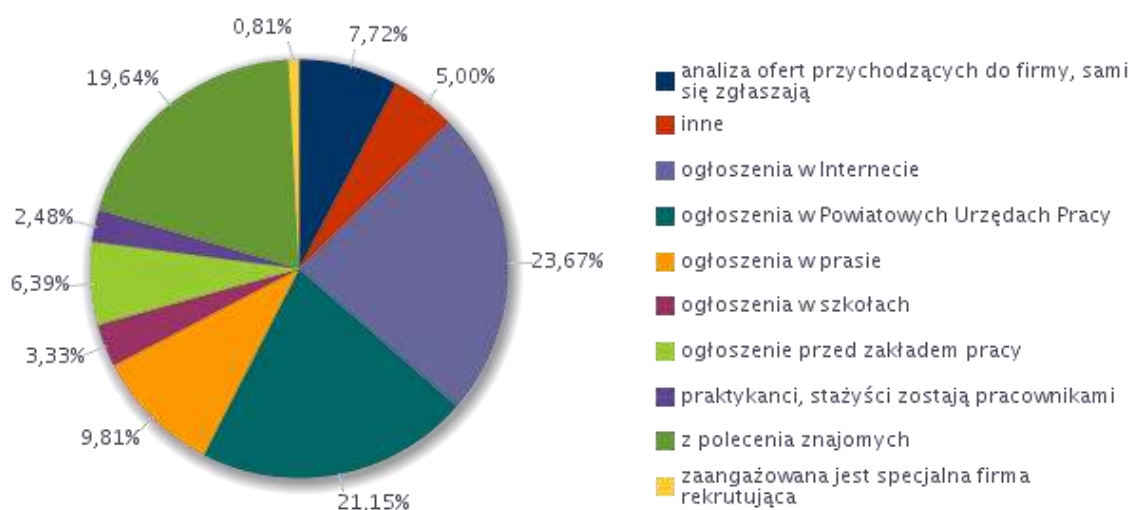
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	6,06%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	2,22%	0
	współpraca w zespole	2,22%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	1,63%	0
	wywieranie wpływu	1,63%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,18%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,59%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,59%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Stolarze meblowi i pokrewni	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0

	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Zaopatrzeniowcy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Ślusarze i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,65%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,04%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	2,04%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Analizując sposoby dotyczące poszukiwania nowych pracowników można zauważyć, że najczęściej przedsiębiorstwa szukają pracowników poprzez ogłoszenia w *Internecie*– 23,67%, w *Powiatowym Urzędzie Pracy* – 21,15 %, z *polecenia znajomych* – 19,64%. Najrzadziej pracodawcy poszukują pracowników *poprzez zaangażowaną specjalną firmę*

rekrutującą – 0,81%, poprzez zatrudnianie praktykantów, stażystów– 2,48% oraz ogłoszenia w szkołach – 3,33%.

Wykres 12. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników

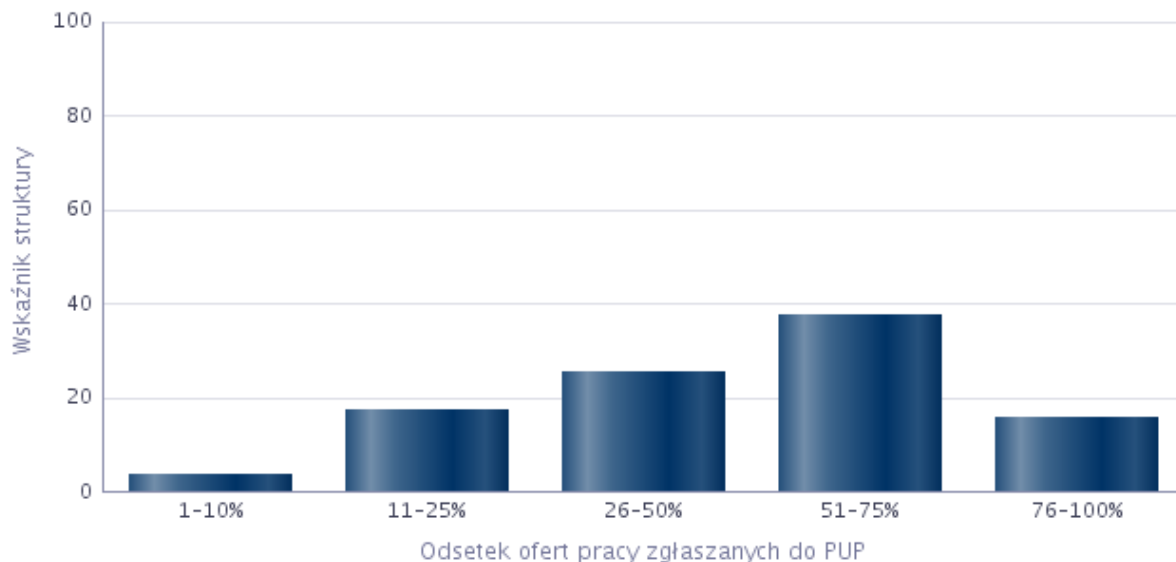
Ankietowani byli proszeni również o udzielenie odpowiedzi na pytanie „**Jaki procent wszystkich ofert pracy przekazywanych jest w Państwa firmie do Powiatowych Urzędów Pracy?**”. Wyniki badania przedstawia poniższa tabela:

Tabela 20. Analiza odsetek ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	3,83
11-25%	17,45
26-50%	25,33
51-75%	37,44
76-100%	15,95

Jak wynika z powyższej tabeli odpowiedzi ankietowych były zróżnicowane. W przedziale 51-75% wszystkich ofert pracy do Powiatowych Urzędów Pracy przekazuje 37,44 (wskaźnik struktury). Kolejno, przekazywane jest 26- 50 % ofert, 11-25 % i 76-100 %.

Wykres 13. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

Do Powiatowego Urzędu Pracy w Otwocku pracodawcy najczęściej zgłaszali oferty pracy dla *Sprzedawców*– 15,36%, *Księgowych* – 6,78% oraz *Magazynierów* – 6,03%.

Tabela 21. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowego Urzędu Pracy

Zawód	Wskaźnik struktury
Sprzedawca*	15,36%
Księgowy	6,78%
Magazynier	6,03%
Doradca klienta	4,62%
Kierowca samochodu ciężarowego	4,62%
Technik prac biurowych*	4,62%
Kierowca mechanik*	3,58%
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	3,58%
Pomocniczy robotnik polowy	3,58%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	3,58%
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	3,58%

Bibliotekarz*	3,39%
Dozorca	3,39%
Formierz odlewnik	3,39%
Kasjer biletowy	3,39%
Kucharz*	3,39%
Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	3,39%
Pozostali betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	3,39%
Rzeźnik-wędliniarz	3,39%
Sprzątaczką biurowa	3,39%
Ślusarz*	3,39%
Asystent do spraw księgowości	1,23%
Elektryk*	1,23%
Mechanik samochodów osobowych	1,23%
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	1,23%
Robotnik gospodarczy	1,23%

6. Prognoza lokalnego rynku pracy

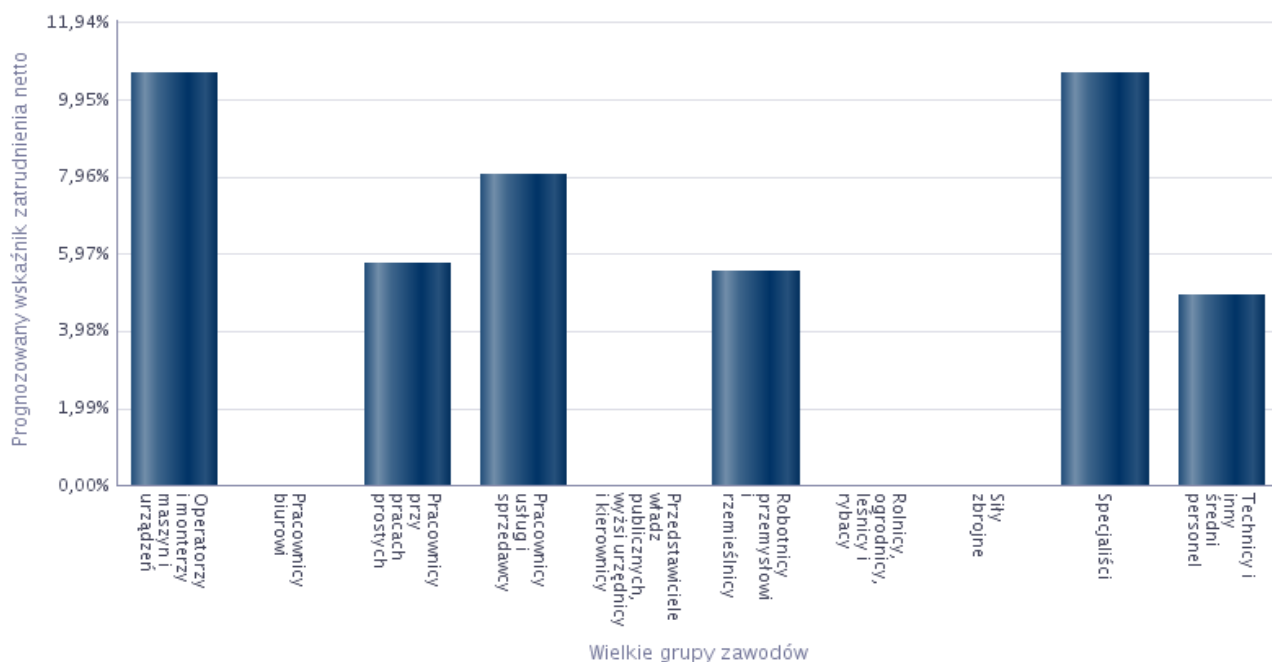
Wskaźnik prognozy zatrudnienia netto jest syntetycznym wskaźnikiem wyliczanym na podstawie danych uzyskanych z badania kwestionariuszowego – pytania odnośnie przewidywanych zmian struktury kadrowej firm – wyznaczany jako różnica udziału przedsiębiorstw deklarujących wzrost zatrudnienia w danej grupie zawodów na najbliższy rok, a odsetkiem przedsiębiorstw przewidujących spadek zatrudnienia w tym czasie. Interpretacja opisywanego wskaźnika jest tożsama z opisem diagnostycznej części opracowania wyników uzyskanych drogą badania kwestionariuszowego.

Tabela 22. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018r.

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	10,63%
Pracownicy biurowi	0,00%
Pracownicy przy pracach prostych	5,71%
Pracownicy usług i sprzedawcy	7,99%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	5,51%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	10,63%
Technicy i inny średni personel	4,91%

Biorąc pod uwagę **prognozowane zatrudnienie netto według wielkich grup zawodów** w 2017 roku największą wartość odnotowano dla *Operatorów i monterów maszyn i urządzeń* 10,63%, *Specjalistów* – 10,63% oraz *Pracowników usług i sprzedawców* -7,99%. Dodatkowo wartości wskazują na to, że w prognozach zakłada się, iż w badanych przedsiębiorstwach poprawią swoją sytuację i dokonają korzystnych zmian w zatrudnieniu.

Wykres 14. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018r.

Z przeprowadzonych badań wynika, że firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku w następujących zawodach, co przedstawia poniższa tabela. Największy wskaźnik struktury odnotowano dla *Pakowaczy ręcznych* – 9,26%, i *Sprzedawców* – 5,30%. Natomiast najmniejszy wskaźnik przypadł na następujące zawody: m. in. *Operatorów koparko – ładowarki* oraz *Robotników pracujących na rampie* – 1,33%.

Tabela 23. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku

Zawód	Wskaźnik struktury
Sprzedawca*	7,00%
Audytor/Kontroler	4,80%
Konfeksjoner wyrobów gumowych	4,80%
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	4,80%
Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	4,80%
Pozostali inżynierowie mechanicy	4,80%
Magazynier	4,67%
Bibliotekarz*	4,54%
Elektromonter instalacji elektrycznych	4,54%
Lektor języka obcego	4,54%
Operator urządzeń do cięcia folii i płyt	4,54%
Opiekun osoby starszej*	4,54%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	4,54%
Sprzątaczką biurową	4,54%
Ślusarz*	4,54%
Nauczyciel przedszkola	3,28%
Asystent nauczyciela przedszkola	1,64%
Doradca klienta	1,64%
Instruktor nauki jazdy	1,64%
Kierowca samochodu ciężarowego	1,64%
Mechanik samochodów osobowych	1,64%
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	1,64%
Stolarz*	1,64%
Tatuażysta	1,64%

W poniższej tabeli ukazano umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić. Z przeprowadzonej ankiety wynika, że *Doświadczenie zawodowe* jest szczególnie istotną umiejętnością podczas zatrudniania przez pracodawców pracowników z 19 niżej wymienionych zawodów. *Komunikacja ustna/komunikatywność* jest pożądaną umiejętnością, która została wskazana przez pracodawców u potencjalnych pracowników w 13 wymienionych zawodach.

Tabela 24. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Asystent nauczyciela przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Audytor/Kontroler	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%

	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Bibliotekarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Elektromonter instalacji elektrycznych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Instruktor nauki jazdy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kierowca samochodu ciężarowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Lektor języka obcego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	3,04%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%

	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,04%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	3,04%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Mechanik samochodów osobowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%

Operator urządzeń do cięcia folii i płyt	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Opiekun osoby starszej*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%

	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	2,76%
	doświadczenie zawodowe	5,52%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	2,76%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,76%
	planowanie i organizacja pracy własnej	3,49%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	3,49%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	3,49%
	wywieranie wpływu	2,76%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Sprzątaczką biurową	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Stolarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ślusarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%

	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
Ślusarz*	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	5,09%
	dodatkowe uprawnienia	3,58%
	doświadczenie zawodowe	6,08%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,09%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,10%
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,11%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,18%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,43%
	współpraca w zespole	5,19%
	wykonywanie obliczeń	4,37%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,10%
	wyuczony zawód	4,27%
	wywieranie wpływu	1,96%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,39%
	znajomość języków obcych	1,80%

Respondentom zostało zadane pytanie „**Jak ocenia Pan(i) przygotowanie kandydatów do pracy?**”, odpowiedzi przedstawione są w poniższej tabeli. Jak wynika z przeprowadzonego badania w 61,9% przypadków respondenci oceniają przygotowanie kandydatów do pracy w zawodach, w których zwiększyli oni zatrudnienie w badanym roku w 100% *bardzo dobrze/raczej dobrze*. Wskaźnik struktury odpowiedzi *bardzo źle/raczej źle, dobrze/źle* kształtuje się na poziomie tj. 4,8% .

Tabela. 25 Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
Asystent nauczyciela przedszkola	100,00%	0,00%	100,00%
Asystentka stomatologiczna*	100,00%	0,00%	100,00%
Doradca klienta	0,00%	0,00%	0,00%
Dozorca	0,00%	0,00%	0,00%
Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca samochodu ciężarowego	0,00%	0,00%	0,00%
Konfeksjoner wyrobów gumowych	100,00%	0,00%	100,00%
Księgowy	100,00%	0,00%	100,00%
Magazynier	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel języka obcego	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel przedszkola	100,00%	0,00%	100,00%
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	0,00%	0,00%	0,00%
Pomocniczy robotnik budowlany	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali inżynierowie mechanicy	100,00%	0,00%	100,00%
Pracownik do spraw kultury fizycznej i sportu	100,00%	0,00%	100,00%
Sprzedawca*	26,53%	73,47%	-46,94%
Sprzątaczką biurową	100,00%	0,00%	100,00%
Tatuażysta	0,00%	0,00%	0,00%
Technik prac biurowych*	100,00%	0,00%	100,00%
Ślusarz*	0,00%	0,00%	0,00%

Podsumowanie

Przedstawiona w niniejszym opracowaniu analiza pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

1. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Otwocku na koniec 2017 roku zarejestrowanych było ogółem 2399 osób, tj. o 396 osób mniej w stosunku do końca roku 2016.
2. Stopa bezrobocia w powiecie otwockim na dzień 31.12. 2017 roku wynosiła 4,9 % i była o 1,1 punktu procentowego niższa w stosunku do stanu na koniec analogicznego okresu poprzedniego roku.
3. Na przestrzeni całego 2017 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Otwocku wpłynęło ogółem 7137 wolnych miejsc pracy (w tym 105 ofert z OHP i EURES), co w przeliczeniu na liczbę osób bezrobotnych pozostających w ewidencji tutejszego urzędu wskazuje, że na 1 osobę bezrobotną przypadają 3 oferty pracy (2,97).
4. Analizując stan bezrobotnych **posiadających wyuczony zawód** w powiecie otwockim w 2017 roku można zauważyć, że w urzędzie pracy zarejestrowało się 3156 osób, natomiast wyrejestrowało się 3522 osób. Na dzień 31.12.2017r. zarejestrowanych było 2018 osób. Najwięcej osób w kategorii **wielkich grup** zawodów zarejestrowanych było w kategorii Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 557, Pracownicy usług i sprzedawcy - 366. Najwięcej do urzędu napłynęło osób posiadających zawód Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 771 oraz Specjaliści – 639. Największy odpływ osób nastąpił także w kategorii Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 847 osób i Specjaliści – 694 osoby. Jeśli chodzi o napływ ofert pracy w ramach omawianej grupy zawodów można zauważyć, że do PUP napłynęło łącznie 7137 ofert z czego najwięcej dla: Pracowników wykonujących proste prace – 2655.
5. Analizując stan bezrobotnych (**posiadających wyuczony zawód**) w powiecie otwockim w 2017 roku ze względu na **elementarne grupy zawodów** można zauważyć, że w kategoriach elementarnych grup zawodów napłynęło do urzędu najwięcej osób posiadających zawód Sprzedawcy sklepowi (*ekspedienty*) – 178 osoby oraz *Kucharze* - 61 osób.
6. Biorąc pod uwagę **wskaźnik długotrwałego bezrobocia** można zauważyć, że największą wartość odnotowano dla zawodu m.in. - Kierownicy do spraw finansowych oraz

Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych - 100,00. **Wskaźnik płynności** bezrobotnych był największy dla Operatorów aparatury medycznej – 4,00 oraz Specjalistów do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska – 3,00; Pomocniczego personelu medycznego – 3,00 oraz Operatorów maszyn do produkcji wyrobów gumowych - 3,00.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

1. Ranking **elementarnych grup zawodów deficytowych** w 2017 roku ukazuje, że największą wartość wskaźnika dostępności ofert pracy odnotowano w grupie Przedstawiciele handlowi – 0,88; Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani – 0,78 oraz Konstruktorzy i krojczowie odzieży – 0,73.

2. Ranking **elementarnych grup zawodów zrównoważonych** w 2017 roku ukazuje, że największą wartość wskaźnika dostępności ofert pracy odnotowano w grupie *Agenci ubezpieczeniowi* – 1,00 oraz *Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych* – 1,00.

3. Ranking **elementarnych grup zawodów nadwyżkowych** w 2017 roku ukazuje, że największą wartość wskaźnika dostępności ofert pracy odnotowano w grupie Chemicy – 33,00 oraz Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży – 32,00.

Analiza umiejętności i uprawnień

1. Analiza umiejętności i uprawnień wg wielkich grup zawodów dotyczyła 8 wybranych grup: Przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników, Specjalistów Techników i inny średni personel, Pracowników biurowych, Pracowników usług i sprzedawców, Rolników, ogrodników, leśników i rybaków, Robotników przemysłowych, Rzemieślników Operatorów i monterów maszyn i urządzeń, Pracowników wykonujących prace proste, gdzie od zainteresowanego ofertą pracy wymagano przede wszystkim planowania i organizacji pracy własnej, sprawności psychofizycznej i psychomotorycznej, zdolności komunikacji ustnej oraz wywierania wpływu.

2. Analizując **bezrobotnych bez zawodu** według poziomu wykształcenia można zauważyć, że największy odsetek występuje wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej 34,01% i średnim ogólnokształcącym 32,01% .

Analiza rynku edukacyjnego

1. Analizując liczbę absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów, a także wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów na koniec maja roku sprawozdawczego najwięcej bezrobotnych według zawodu wyuczonego pochodziło z grupy elementarnej *Sprzedawcy sklepowi i ekspedienci* – 31, *Mechanicy pojazdów samochodowych* – 25 oraz *Kucharze* – 24.

2. **Wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów** przyjmuje największą wartość dla Zasadniczej Szkoły Zawodowej – 11,58%.

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

1. Badaniem kwestionariuszowym przedsiębiorstw objęto **89** podmiotów, najwięcej przebadanych przedsiębiorstw posiadało zatrudnienie w przedziale do 9 osób tj. 48 przedsiębiorstw,

2. ług **rodzaju działalności** najwięcej przedsiębiorstw biorących udział w badaniu należało do pozostałych usług (sekcje: M,N,O,P,Q,R,S,T,U) – 39,01 %.

3. W 2017 roku **wskaźnik zatrudnienia netto ogółem** wynosił **17,98**.

4. **Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów** w 2017 roku przyjął największą wartość dla Pracowników przy pracach prostych – 6,94. Robotników przemysłowych i rzemieślników – 6,41 oraz Specjalistów – 6,26.

5. Najwięcej spośród badanych przedsiębiorstw nie dokonało zmian w zatrudnieniu – 62,97 %.

6. Zwiększenie zatrudnienia nastąpiło wśród 27,50% przedsiębiorstw.

7. Badane firmy na zadane pytanie, „*czy mają problemy z pozyskaniem nowych pracowników?*”, najwięcej udzieliło odpowiedzi – raczej nie – 42,03 %.

Pracodawcy wskazali, że nie mają trudności z pozyskaniem pracowników z następujących elementarnych grup zawodów: Instruktorzy nauki jazdy, Księgowi,

Magazynierzy i pokrewni, Robotnicy wykonujący proste prace polowe, Stolarze meblowi i pokrewni, gdyż nie zauważają u nich braku umiejętności, czy uprawnień.

8. W powiecie otwockim przedsiębiorcy najczęściej szukają pracowników poprzez ogłoszenie w Internecie – 23,67 % oraz w Powiatowym Urzędzie Pracy – 21,15%. Najczęściej zgłaszane oferty pracy do PUP to: Sprzedawca – 15,36%, Księgowy 6,78% i Magazynier– 6,03%.

Prognoza lokalnego rynku pracy

1. **Prognozowane zatrudnienie netto według wielkich grup zawodów** w 2017 roku największą wartość odnotowano dla Operatorów i monterów maszyn i urządzeń 10,63%, Specjalistów – 10,63% oraz Pracowników usług i sprzedawców -7,99%.

2. Respondenci mają zamiar zatrudnić w nadchodzącym roku najwięcej osób posiadających zawód: Pakowacz ręczny – 9,26% i Sprzedawca – 5,30%.

3. Najbardziej pożądaną przez pracodawców umiejętnością u potencjalnych pracowników jest komunikacja ustna/ komunikatywność.

4. W większości przypadków respondenci /pracodawcy/ oceniają przygotowanie kandydatów do pracy w 100% bardzo dobrze/raczej dobrze – są to pracodawcy, którzy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku.

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE
w Powiat otwocki
INFORMACJA SYGNALNA 2017 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniami
		Robotnicy wykonujący proste prace polowe
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
		Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
		Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie
		Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych
		Technicy sieci internetowych
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
		Lektorzy języków obcych
		Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
		Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów
	zawód deficytowy	Nauczyciele szkół specjalnych
		Sortowacze odpadów
		Czyszciciele pojazdów
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni
		Kierownicy do spraw strategii i planowania
		Układacze towarów na półkach
		Obuwnicy i pokrewni
		Kierowcy samochodów ciężarowych
		Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Ręczni pakowacze i znakowacze
		Tynkarze i pokrewni
		Operatorzy urządzeń energetycznych
		Operatorzy maszyn do szycia
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Rolnicy upraw polowych
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Hodowcy drobiu
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Technicy archiwistów i pokrewni
		Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Konstruktorzy i krojczowie odzieży
		Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani

		Przedstawiciele handlowi
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Kasjerzy i sprzedawcy biletów
		Agenci ubezpieczeniowi
		Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych
		Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Chemicy
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni
		Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła
		Inżynierowie mechanicy
		Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni
		Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Mechanicy precyzyjni
		Ceramicy i pokrewni
		Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Spis tabel

Tabela 1. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach.....	4
Tabela 2. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2016 i 2017	5
Tabela 3. Struktura i wybrane kategorie bezrobotnych (ogółem)	5
Tabela 4. Bezrobotni do 30 roku życia w 2017 r.....	6
Tabela 5. Ewidencja ofert pracy w latach 2016 – 2017.....	11

Tabela 6. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2017 roku.....	13
Tabela 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2017 roku.....	14
Tabela 8. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2017 roku.....	16
Tabela 9. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku.....	18
Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2017 roku.....	20
Tabela 11. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku.....	21
Tabela 12. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2017 roku.....	22
Tabela 13. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku.....	24
Tabela 14. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2017 roku.....	30
Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku...	32
Tabela 16. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku...	33
Tabela 17. Liczba przebadanych przedsiębiorstw.....	34
Tabela 18. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku.....	36
Tabela 19. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy.....	40
Tabela 20. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy.....	47
Tabela 21. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowego Urzędu Pracy.....	48
Tabela 22. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018 roku.....	50
Tabela 23. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku.....	51
Tabela 24. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników których firma planuje zatrudnić.....	52
Tabela.25 Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku.....	60

Spis wykresów

Wykres 1. Bezrobotni według wieku (stan na dzień 31.12.17r.).....	8
Wykres 2. Bezrobotni według poziomu wykształcenia (stan na dzień 31.12.2017r.).....	9
Wykres 3. Bezrobotni według stażu pracy (stan na 31.12.2017r.).....	9
Wykres 4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2017r.).....	10
Wykres 5. Oferty pracy w latach 2016– 2017.....	11

Wykres 6. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników.....	34
Wykres 7. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.....	35
Wykres 8. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku.....	37
Wykres 9. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.....	38
Wykres 10. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.....	38
Wykres 11. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2017 roku.....	39
Wykres 12. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.....	47
Wykres 13. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy.....	48
Wykres 14. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018 roku.....	50

Spis załączników

- Załącznik 1.** Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2017 roku według elementarnych grup zawodów.
- Załącznik 2.** Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2017 roku według wielkich grup zawodów.
- Załącznik 3.** Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2017 roku.
- Załącznik 4.** Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2017 roku (cd.).
- Załącznik 5.** Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2017 roku.
- Załącznik 6.** Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2017 roku (cd.).